

DIFFERENTIAALIYHTÄLÖT

Kevät 2022, Harjoitus 6, ratkaisut

1. Homogeenisen yhtälön

$$\theta'' + \frac{g}{L}\theta = 0$$

yleinen ratkaisu on

$$\theta(t) = A \cos\left(\sqrt{\frac{g}{L}}t + \phi_0\right), \quad A \in \mathbb{R}, \quad \phi_0 \in [0, 2\pi).$$

Väärähtelytaajuus: $\omega = \frac{1}{2\pi} \sqrt{\frac{g}{L}} \approx 0.3525 \frac{1}{\text{s}}$.

Heiluri ohittaa yhden jakson aikana kaksi kertaa lepotilansa, joten minuutissa se ohittaa lepotilan

$$120 * \omega \approx 42.30 \text{ eli vähintään 42 kertaa}$$

2. Yhtälön

$$y'' + \omega^2 y = 0, \quad \omega > 0$$

karakteristisen yhtälön $\lambda^2 + \omega^2 = 0$ juuret ovat $\lambda_1 = -i\omega$ ja $\lambda_2 = i\omega$.

Yleinen ratkaisu: $y(x) = A \sin(\omega x) + B \cos(\omega x)$.

Reunaehdot:

$$\begin{aligned} y(0) &= A \sin(0) + B \cos(0) = B = 0 \\ y(1) &= A \sin(\omega) + B \cos(\omega) = A \sin(\omega) = 0 \end{aligned}$$

Nollasta eroavia ratkaisuja, kun $A \neq 0$ ja

$$\sin(\omega) = 0 \Leftrightarrow \omega = n\pi, \quad n = 1, 2, 3, \dots$$

Nollasta eroavat ratkaisut

$$y_n(x) = A \sin(n\pi x), \quad n = 1, 2, 3, \dots, \quad A \in \mathbb{R} \setminus \{0\}.$$

3. Yhtälön

$$y'' + \omega^2 y = 0, \quad \omega > 0$$

karakteristisen yhtälön $\lambda^2 + \omega^2 = 0$ juuret ovat $\lambda_1 = -i\omega$ ja $\lambda_2 = i\omega$.

Yleinen ratkaisu: $y(x) = A \sin(\omega x) + B \cos(\omega x)$ ja sen derivaatta

$$y'(x) = A\omega \cos(\omega x) - B\omega \sin(\omega x).$$

Reunaehdot:

$$\begin{aligned} y'(0) &= A\omega \cos(0) - B\omega \sin(0) = A\omega = 0 \\ y'(1) &= A\omega \cos(\omega) - B\omega \sin(\omega) = -B\omega \sin(\omega) = 0 \end{aligned}$$

Nollasta eroavia ratkaisuja, kun $B \neq 0$ ja

$$\sin(\omega) = 0 \Leftrightarrow \omega = n\pi, \quad n = 0, 1, 2, 3, \dots$$

Nollasta eroavat ratkaisut

$$y_n(x) = B \cos(n\pi x), \quad n = 0, 1, 2, 3, \dots, \quad B \in \mathbb{R} \setminus \{0\}.$$